

Asia C-390/21

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

25.6.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Landgericht Köln (Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön tekemispäivä:

10.6.2021

Kantajat:

ADPA European Independent Automotive Data Publishers Association, Belgian oikeuden mukainen voittoa tavoittelematon kansainvälinen yhdistys

Gesamtverband Autoteile-Handel e. V.

Vastaajat:

Automobiles PEUGEOT SA

PSA Automobiles SA

Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian kohde

Maksua, jonka vastaajat veloittavat teknisten tietojen julkaisijoilta moottoriajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta, koskeva kanne

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklaan perustuva ennakkoratkaisupyynnö koskee asetuksen (EU) 2018/858 61 artiklan 1 kohtaa ja 63 artiklan 1 kohtaa sekä asetuksen (EY) N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohtaa ja 7 artiklan 1 kohtaa valmistajan käyttöön antamien korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen ja valmistajalle tästä maksettavien maksujen yksityiskohtien osalta.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Sovelletaanko asetuksen (EU) 2018/858 XIV luvun säännöksiä (61 artikla ja sitä seuraavat artikkelit, liite X mukaan luettuna) myös sellaisiin ajoneuvomalleihin, jotka on ensimmäisen kerran tyyppihyväksytyt jo aikaisemmin kuin 1.9.2020 asetuksen (EY) N:o 715/2007 nojalla?

Mikäli tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi:

Sovelletaanko näiden ”vanhojen ajoneuvojen” osalta edelleen asetuksen (EY) N:o 715/2007 III lukua ja maksujen määrittämiseksi erityisesti asetuksen (EY) N:o 715/2007 7 artiklaa?

- 2) Käsittääkö mainittujen tietojen *saatavuus*, jonka järjestäminen on asetuksen (EU) 2018/858 61 artiklan 1 kohdan mukaan valmistajien velvollisuus, teknisten tietojen julkaisijoiden valtuuden hyödyntää näitä tietoja asetuksen (EU) 2018/858 3 artiklan 45 alakohdan mukaisesti liiketoimintaansa liittyvissä tehtävissä jälkimarkkinoiden toimitusketjussa, vai edellyttääkö tällainen hyödyntämisvaltuus erillistä sopimusta hyödyntämis- ja uudelleenjulkaisemisluvasta, joka ei sitten valmistajan veloittaman korvauksen osalta kuulu asetuksen (EU) 2018/858 63 artiklan soveltamisalaan?

Mikäli ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava kieltävästi ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 III lukua sovelletaan vanhoihin ajoneuvoihin:

Käsittääkö mainittujen tietojen *saatavuus*, jonka järjestäminen on asetuksen (EY) N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan mukaan valmistajien velvollisuus, teknisten tietojen julkaisijoiden valtuuden asetuksen (EY) N:o 715/2007 3 artiklan 15 alakohdan mukaisesti hyödyntää näitä tietoja liiketoimintaansa liittyvissä tehtävissä jälkimarkkinoiden toimitusketjussa, vai edellyttääkö tällainen hyödyntämisvaltuus erillistä sopimusta hyödyntämis- ja uudelleenjulkaisemisluvasta, joka ei sitten valmistajan veloittaman korvauksen osalta kuulu asetuksen (EY) N:o 715/2007 7 artiklan soveltamisalaan?

- 3) Onko asetuksen (EU) 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä olevaa *kohtuullisen ja oikeasuhteisen maksun* käsitettä tulkittava siten, että valmistajan on maksut määrittäessään kohdeltava kaikkia asetuksen (EU) 2018/858 3 artiklan 45 alakohdassa tarkoitettuja riippumattomia toimijoita yhdenvertaisesti riippumatta niiden kulloisestakin liiketoiminnasta?

Mikäli ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava kieltävästi ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 III lukua sovelletaan vanhoihin ajoneuvoihin:

Onko asetuksen (EY) N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä olevaa *kohtuullisen ja kustannuksiin nähden suhteutetun maksun* käsitettä tulkittava siten, että valmistajan on maksut määrittäessään kohdeltava kaikkia asetuksen (EY) N:o 715/2007 3 artiklan 15 alakohdassa tarkoitettuja riippumattomia toimijoita yhdenvertaisesti riippumatta niiden kulloisestakin liiketoiminnasta?

Mikäli kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava kieltävästi.

- 4) Onko asetuksen (EU) 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä olevaa *kohtuullisen ja oikeasuhteisen maksun* käsitettä tulkittava siten, että maksu saa lähtökohtaisesti kattaa ainoastaan valmistajan kustannukset?

Mikäli ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava kieltävästi ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 III lukua sovelletaan vanhoihin ajoneuvoihin:

Onko asetuksen (EY) N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä olevaa *kohtuullisen ja kustannuksiin nähden suhteutetun maksun* käsitettä tulkittava siten, että maksu saa lähtökohtaisesti kattaa ainoastaan valmistajan kustannukset?

Unionin säädökset, joihin viitataan

Asetuksen (EU) 2018/858 johdanto-osan 50 ja 52 perustelukappale, 3 artiklan 2 ja 45 alakohta, 61 artiklan 2 kohta, 63 artiklan 1 kohta ja liitteessä X olevat 2.5 ja 6.1 kohta

Asetuksen (EY) N:o 715/2007 johdanto-osan kahdeksas perustelukappale, 3 artiklan 15 alakohta, 6 artiklan 1 ja 2 alakohta, 7 artiklan 1 kohta ja 10 artikla

Täytäntöönpanoasetuksen (EY) N:o 692/2008 liitteessä XIV oleva 2.1 kohta

Kansalliset säädökset, joihin viitataan

Sopimattoman kilpailun estämisestä annetun lain (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, jäljempänä UWG) 3 §:n 1 momentti, 3 a §, 8 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ensimmäinen vaihtoehto ja 3 momentin 2 kohta

Lyhyt kuvaus tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Ensimmäinen kantaja on Belgian oikeuden mukaisesti perustettu teknisten tietojen riippumattomien julkaisijoiden yhdistys; nämä julkaisijat ottavat vastaan tietoja valmistajilta ja muokkaavat ne yhtenäiseen muotoon käyttäjiä (esimerkiksi

korjaamoja) varten. Toinen kantaja on saksalainen varaosien tukkukaupan alaa edustava yhdistys.

- 2 Vastaajat kuuluvat Groupe PSA -nimiseen autokonserniin. Kummallakin vastaajalla on asetuksen (EU) 2018/858 3 artiklan 2 alakohdassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 10 artiklassa tarkoitettut tyyppihyväksynät Peugeot-merkkisille ajoneuvoille.
- 3 Vastaajat antavat tyyppihyväksytyjen ajoneuvojensa osalta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot käyttöön asetuksen 2018/858 liitteessä X olevan 2.5 kohdan mukaisesti (aiemmin asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti) yhteisen, verkkoportaalin kautta käytettävän tietopankin avulla. Portaalilla ylläpitää ensisijaisesti ensimmäinen vastaaja, tosin myös toisen vastaajan puolesta.
- 4 Tietopankkia tarjotaan riippumattomien toimijoiden käyttöön periaatteessa yhtenäistä kiinteämääräistä maksua vastaan tietojen saatavuuden keston mukaan porrastetusti ilman muita erillisiä muuttujia. Riippumattomat toimijat maksavat samoista käyttöedellytyksistä samansuuruisen maksun. Vuonna 2019 tiedot sai käyttöönsä vuoden ajaksi maksamalla 2 601,00 euroa.
- 5 Teknisten tietojen riippumattomiin julkaisijoihin sovelletaan sen sijaan erillisiä ehtoja. Yleensä vuodeksi tehtävässä tietopankin käyttöoikeussopimuksessa määrätään kunkin riippumattoman julkaisijan oikeudesta ottaa tietokannasta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja ja hyödyntää niitä omien tietotuotteiden kehittämiseksi ja markkinoimiseksi. Tämä käsittää erityisesti luvan lisensoida tietotuotteita suoraan tai välillisesti ajoneuvojen korjaamiseen osallistuville yrityksille. Vastaajat määrittävät vastikkeena veloittettavien maksujen suuruuden erikseen kullekin teknisten tietojen julkaisijalle. Maksun suuruus määräytyy seuraavan vastaajien käyttämän hintakaavan (ns. Sigma-hintakaavan) mukaan:

$$y = \sum_{i1}^{i2} \left(\frac{X \times N}{i \times B} \times P \right)$$

- 6 Yksittäiset muuttujat ovat:
  - perushinta (X), joka vastaa muille riippumattomille toimijoille tarjottua kiinteämääräistä hintaa;
  - asianomaisen teknisten tietojen riippumattoman julkaisijan loppukäyttäjien lukumäärä (N);
  - ajoneuvomerkin keskimääräinen markkinaosuus kymmenen edellisvuoden aikana (P);
  - loppukäyttäjien lukumäärään perustuva alennuskerroin (i);

- tietojen muokkaamisella luotu lisäarvo (B).
- 7 Tämän hintakaavan avulla määritetään korvaus paitsi pelkästä teknis-organisatorisesta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta myös teknisten tietojen riippumattomien julkaisijoiden saamasta luvasta tietojen ammatilliseen edelleenhyödyntämiseen ajoneuvojen jälkimarkkinoilla tarjottavana lisäpalveluna. Esimerkkinä käytetyn teknisten tietojen riippumattoman julkaisijan tapauksessa kaavan avulla laskettu määrä oli 137 687,47 euroa vuonna 2019 ja 11 000 euroa vuosina 2012–2015.
  - 8 Kantajat moittivat vastaajien veloittamia maksuja ja vaativat, että vastaajat määrätään pyynnöstä antamaan teknisten tietojen julkaisijoiden käyttöön yksityiskohtaisesti määritetyt ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen luokat käytettäväksi näiden omassa tietotuotteiden tarjoamisessa Saksassa sellaista vuosimaksua vastaan, joka vastaa vastaajien muilta osin samoin edellytyksin riippumattomilta korjaamoilta veloittamaa maksua. Toissijaisesti ne vaativat tietojen saatavuutta sellaista vuosimaksua vastaan, johon lisäksi sisältyy ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen harkintansa mukaan määrittämä kohtuullinen lisämaksu, ja edelleen toissijaisesti myös tietojen saatavuutta sellaista maksua vastaan, joka perustuu tietojen käyttöön antamisesta vastaajille aiheutuviin kustannuksiin ja näiden kustannusten lisäksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen harkintansa mukaan määrittämään kohtuulliseen lisämaksuun.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 9 Kantajat katsovat, että niillä on sopimattomuusperusteinen oikeus vaatia sovelletun käytännön muuttamista UWG:n 8 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ensimmäisen vaihtoehdon, 3 §:n 1 momentin ja 3 a §:n nojalla markkinakäyttäytymistä sääntelevien asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen rikkomisen perusteella. Vastaajien riidanalaisen hintakaavan avulla määrittämä maksu ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta ei kantajien mukaan ole mainituissa säännöksissä tarkoitettulla tavalla kohtuullinen eikä oikeasuhteinen.
- 10 Kantajien mukaan myös aikaisemmin kuin 1.9.2020 asetuksen N:o 715/2007 nojalla tyyppihyväksytyihin vanhoihin ajoneuvoihin voidaan soveltaa yksinomaan asetuksen 2018/858 61 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja eikä enää kumottuja asetuksen N:o 715/2007 6 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja.
- 11 Kantajat katsovat, että vastaajien tekemiä tietopankin käyttöoikeussopimuksia on periaatteessa arvioitava asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan perusteella, sillä kaavan avulla määritetty maksu ei ole korvaus mistään asetuksen 2018/858 61 artiklassa tarkoitettua tietojen saatavuutta pidemmälle menevästä palvelusta. Tähän tietojen saatavuuteen sisältyy teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille annettava kattava lakisääteinen hyödyntämisvaltuus, jota nämä

voivat käyttää liiketoimintaansa liittyvissä tehtävissä jälkimarkkinoiden toimitusketjussa ja joka on rinnastettavissa ”pakkolisenssiin”.

- 12 Kantajien mukaan kyseinen vastaajien käyttämä hintakaava rikkoo lisäksi myös asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohtaa ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohtaa ja siten luettuna yhdessä UWG:n 3 §:n 1 momentin ja 3 a §:n kanssa kilpailusääntöjä sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin liittyvän kansallisen oikeuden nojalla. Tämä johtuu kantajien mukaan yhtäältä teknisten tietojen riippumattomien julkaisijoiden erilaisesta kohtelusta verrattuna muihin riippumattomiin toimijoihin määrittämällä maksut yksilöllisesti erityisesti loppukäyttäjien kulloisenkin lukumäärän perusteella yhtenäisen kiinteämääräisen maksun sijasta. Asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdassa ja – mahdollisesti sovellettavassa – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdassa edellytetään kantajien mukaan kaikkien riippumattomien toimijoiden yhdenvertaista kohtelua. Toisaalta myös irrottautuminen tietojen käyttöön antamisesta aiheutuvista tosiasiallisista kustannuksista on vastoin mainittuja säännöksiä. Loppukäyttäjien kulloisenkin lukumäärän käyttäminen perusteena on tosiasiallisesti voiton jakamista ja siten kielletty korvaus tietojen käyttämisestä. Kantajat katsovat, että asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan perusteella voidaan veloittaa ainoastaan korvaus tietojen saataville saattamisesta aiheutuvista teknis-organisatorisista kustannuksista. Kantajien mukaan asetuksen mukaisena voidaan pitää korkeintaan kohtuullista voitto-osuutta kustannusten päälle lisättävän prosenttimääräisen lisämaksun muodossa.
- 13 Vastaajat katsovat, että kantajien vaatimaa oikeutta vaatia sovelletun käytännön muuttamista ei ole olemassa useiden oikeudellisten seikkojen vuoksi.
- 14 Ensinnäkään vanhoihin ajoneuvoihin, jotka on tyyppihyväksytyt aikaisemmin kuin 1.9.2020 asetuksen N:o 715/2007 nojalla, ei vastaajien mukaan sovelleta asetuksen 2018/858 61 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja vaan edelleen asetuksen N:o 715/2007 7 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja.
- 15 Lisäksi vastaajat katsovat, että riidanalaista hintakaavaa ei tule arvioida asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen ja asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan perusteella siltä osin kuin sen avulla määritetään korvaus teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille annettavasta luvasta hyödyntää ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja edelleen ammatillisesti ajoneuvojen jälkimarkkinoilla. Se, että valmistajan on asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan mukaan annettava tiedot käyttöön, ei käsitä tällaista teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille annettavaa hyödyntämis- ja uudelleenjulkaisemislupaa, joten hintakaavan avulla määritetty maksu koskee muuta kuin lakisääteistä palvelua, jonka hinnan valmistajat voivat määrittää vapaasti.

- 16 Vastaajien mukaan hintakaavaa on tästä riippumattakin pidettävä kulloisessakin säännöksessä tarkoitetulla tavalla ”kohtuullisena ja oikeasuhteisena”. Valmistajalla on harkintavaltaa määrittäessään kohtuullisen ja oikeasuhteisen maksun ja se voi ottaa huomioon tietojen käyttöön antamisesta aiheutuvien tosiasiallisten kustannusten lisäksi muita kriteerejä, erityisesti tietojen käytön laajuuden, valmistajan tähän liittyvien teollis- ja tekijänoikeuksien ja tietopankin suojaamisen sekä palvelun ja tietojen laajuuden.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 17 Ratkaisevaa sen kannalta, onko olemassa oikeus vaatia sovelletun käytännön muuttamista UWG:n 8 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ensimmäisen vaihtoehdon, 3 §:n 1 momentin ja 3 a §:n nojalla, on se, onko nyt käsiteltävässä asiassa rikottu markkinakäyttäytymistä säänteleviä asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan ensimmäistä virkettä.
- 18 Asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke ovat UWG:n 3 a §:ssä tarkoitettuja markkinakäyttäytymistä säänteleviä säännöksiä. Rikkomisiin voidaan periaatteessa vedota sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin liittyvässä oikeudessa tarkoitetun kilpailusääntöjen rikkomisen näkökulmasta kuluttajien, kilpailijoiden tai muiden markkinatoimijoiden suojelemiseksi vääristymätöntä kilpailua koskevan yleisen edun vuoksi vaatimalla tietyn menettelyn lopettamista UWG:n 8 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ensimmäisen vaihtoehdon, 3 §:n 1 momentin ja 3 a §:n nojalla. Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin) on jo katsonut näin asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 1 kohdan eli asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohtaa edeltäneen samansuuntaisen säännöksen osalta. Tätä tulkintaa voidaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mielestä soveltaa asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohtaan.
- 19 Kanteen ratkaisemiseksi on ensinnäkin selvitettävä asetuksen 2018/858 soveltamisala vanhojen ajoneuvojen osalta. Vasta tämän selvityksen jälkeen tiedetään, voidaanko vaadittu oikeus vaatia sovelletun menettelyn lopettamista perustella asetuksen 2018/858 61 artiklalla ja sitä seuraavilla artikloilla vai asetuksen N:o 715/2007 6 artiklalla ja sitä seuraavilla artikloilla. Koska sekä tietojen saatavuuden järjestämistavan oikeusvaikutukset että maksusäännösten sisältö poikkeavat näissä kahdessa asetuksessa toisistaan, kantajien vaatimukset voidaan ratkaista vasta sitten kun selvitetty, mitä säännöksiä vanhoihin ajoneuvoihin sovelletaan.
- 20 Asetuksen 2018/858 61 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen soveltamista myös vanhoihin ajoneuvoihin puoltaa paitsi asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen kumoaminen myös asetuksen 2018/858 johdanto-osan 50

perustelukappale ja 86 artiklan 2 kohta. Valmistajien velvollisuus antaa ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot käyttöön lienee lisäksi tulevaisuuteen suuntautunut ja muuttuva eikä sitä liene tarkoitettu kytkettäväksi tyyppihyväksyntätoimella tuolloiseen oikeustilaan. Tämä kuitenkin nostaa esiin kysymyksiä valmistajien luottamuksensuojasta, unionin oikeuden mukaisesta taannehtivuuskiellosta, vanhoja ajoneuvoja koskevien velvoitteiden (vastikkeettoman) lisäämisen mahdollisesta kohtuuttomuudesta sekä asetuksen N:o 715/2007 6 artiklan 7 kohdan merkityksestä.

- 21 Lisäksi on selvitettävä, kuinka laajalle valmistajan velvollisuus antaa tiedot käyttöön ulottuu, eli tarkemmin sanottuna, sisältääkö se myös luvan antamisen teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen hyödyntämiseen sekä omien tietotuotteiden markkinoimiseen. Jos näin ei ole, vastaajien antama hyödyntämisvaltuus on riidanalaisten unionin oikeussääntöjen ulkopuolinen lisäpalvelu.
- 22 Tulkintaa, jonka mukaan tietojen saatavuuden käsite tarkoittaa pakkolisenssiä teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille, puoltaa se, että asetuksen tekstissä ei tehdä eroa tietojen saatavuuden ja hyödyntämisen välillä. Hyödyntämisvaltuuden puolesta puhuu myös asetuksen 2018/858 61 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan toisen virkkeen sanamuoto, jossa nimenomaisesti viitataan velvollisuuteen mahdollistaa se, että ”toimijat voivat suorittaa liiketoimintaansa liittyvät tehtävät jälkimarkkinoiden toimitusketjussa”.
- 23 Mahdollinen on kuitenkin myös päinvastainen näkemys, jonka mukaan hyödyntämisoikeudet ja niihin liittyvä korvaus on mainituissa säännöksissä tietoisesti jätetty sääntelemättä, ja valmistajien ja riippumattomien julkaisijoiden on neuvoteltava niistä tapauskohtaisesti. Tällöin asetuksen 2018/858 61 artiklaa ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 6 artiklaa on pidettävä yksinomaan tietojen saatavuuden teknistä järjestämistä koskevana säännöksenä. Myös asetuksen 2018/858 liitteessä X olevan 6.1 kohdan ja – mahdollisesti sovellettavan – täytäntöönpanoasetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan sanamuoto mahdollistaa useita tulkintoja. Olisi ajateltavissa, että pelkästään tietojen teknisen käyttöön antamisen osalta on ”neuvoteltava suoraan asianomaisen valmistajan kanssa”, mutta tästä maksettava maksu määräytyy kuitenkin asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan. Hyväksynnän käsite voidaan kuitenkin ymmärtää myös siten, että tapauskohtainen neuvottelu koskee kaikkia tiedonhankinnan osatekijöitä, tapauskohtaisesti ja vapaasti neuvoteltavissa oleva käyttömaksu mukaan luettuna. Lisäksi on epäselvää, sisältääkö ”jäljentäminen ja uudelleenjulkaiseminen” myös uuden tietotuotteen kehittämisen vai ainoastaan tietopankin yksinkertaisten 1:1-jäljennösten tekemisen.
- 24 Hyödyntämisvaltuuden antaminen teknisten tietojen riippumattomille julkaisijoille vastaa asetuksen 2018/858 johdanto-osan 50 ja 52 perustelukappaleeseen ja asetuksen N:o 715/2007 johdanto-osan kahdeksanteen perustelukappaleeseen kirjattua ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen

käyttöön antamista koskevalla velvollisuudella tavoiteltua päämäärää, joka on toimivan kilpailun luominen ajoneuvojen korjaus- ja huoltopalvelujen markkinoilla ja myös ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla sisämarkkinoiden täytäntöönpanon edistämiseksi. Valmistajan hinnoitteluvapaus ainoana alkuperäisenä ja siten vaihtoehdottomana tietolähteenä lienee ristiriidassa tämän kilpailun kanssa. Toisaalta unionin tuomioistuin on jo katsonut, että asetuksen päämäärät eivät ole saavutettavissa asettamalla velvoitteita vain valmistajille (tuomio 19.9.2019, Gesamtverband Autoteile-Handel, C-527/18, EU:C:2019:762, 36 kohta).

- 25 Lisäksi on pohdittava, onko kaikkia riippumattomia toimijoita kohdeltava aina yhdenvertaisesti maksujen määrittämisessä riippumatta niiden kulloisestakin liiketoiminnasta. Tällaisen yhdenvertaista kohtelua koskevan vaatimuksen puolesta puhuu se, että asian kannalta ratkaisevissa säännöksissä pidetään kaikkia riippumattomia toimijoita yhdenmukaisesti ja erottelematta tietojen saantiin oikeutettuina; ainoa erottelukriteeri säännöksissä koskee tietojen saatavuuden kestoa. Tätä näkemystä vastaan voidaan kuitenkin argumentoida sanamuodolla ”kohtuullinen ja oikeasuhteinen”, joka puoltaa maksujen määrittämistä tapauskohtaisesti. Myös asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä mainittu käytön laajuus puoltaa yksilöllistä määrittämiskriteeriä, myös nimenomaisesti siksi, että teknisten tietojen julkaisijoiden liiketoimintamalliin perustuva käyttö lienee intensiivisempää kuin riippumattomien korjaamojen ainoastaan satunnainen käyttö. Myös asetuksen 2018/858 liitteessä X olevan 6.1 kohdan ja – mahdollisesti sovellettavan – täytäntöönpanoasetuksen N:o 692/2008 liitteessä XIV olevan 2.1 kohdan voidaan tulkita tarkoittavan, että teknisten tietojen riippumattomiin julkaisijoihin voidaan soveltaa yksilöllisiä ehtoja toisin kuin muihin riippumattomiin toimijoihin.
- 26 Mikäli kantajat eivät voi vedota yhdenvertaiseen kohteluun muiden riippumattomien toimijoiden kanssa, on tarkasteltava sitä, edellytetäänkö asetuksen 2018/858 63 artiklan 1 kohdassa ja – mahdollisesti sovellettavan – asetuksen N:o 715/2007 7 artiklan 1 kohdassa kustannusten kattamiseen perustuvaa maksujen määrittämistä. Asian kannalta ratkaisevien säännösten sanamuoto – ”veloittaa – maksut – tietojen saamisesta” – viittaa siihen, että maksulla on tarkoitus korvata yksinomaan teknis-organisatorinen tietojen käyttöön antaminen. Se ei kuitenkaan kata ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen taloudellista arvoa eikä osuutta kulloisenkin riippumattoman julkaisijan taloudellisesta menestyksestä.
- 27 On kuitenkin kyseenalaista, mikä merkitys käytön laajuudella on maksujen määrittämisen kannalta. Se voidaan nähdä rajoittavana poikkeuksena lähtökohtaisesti kustannusperusteisesta maksusta sellaisten riippumattomien toimijoiden hyväksi, joiden toiminta on erityisen suppeaa, tai ilmentymänä käytön laajuuteen perustuvan maksun periaatteesta. Myös sanamuoto ”kohtuullinen ja oikeasuhteinen” voi viitata joustavampaan määrittämiseen ja se on avoin tulkinnoille.

- 28 Asetusten tarkoitus eli toimivan kilpailun varmistaminen ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla puhuu sellaista tulkintaa vastaan, jonka mukaan asetuksen 2018/858 61 ja 63 artiklan avulla on tarkoitus luoda kustannusvastaavuutta pidemmälle menevä tulonlähde. Tämän tueksi voidaan myös todeta, että taloudellinen menestys perustuu ensisijaisesti riippumattoman julkaisijan palveluun. Tietojenhankinnan avulla vasta mahdollistetaan pääsy ajoneuvojen jälkimarkkinoille ja luodaan yhtäläiset mahdollisuudet riippumattomille ja valtuutetuille toimijoille. Vasta näillä markkinoilla on tarkoitus tehdä voittoa osana toimivaa kilpailua. Tällä näkemyksellä olisi kuitenkin tuntuva vaikutus valmistajiin, koska niiltä vietäisiin vastikkeetta mahdollisuus realisoida ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojensa arvo.

TYÖASIAKIRJA